

“Kaasava ELU“ uurimisrühma liikmete projekti temaatikaga seotud kogemused

ARTIKLID

Kadastik, Jana. (2015). Evaluating the user experience of learning tools, with a focus on pupils with PIMD: using the taxonomy of behavioral categories and expert assessments. In: Veisson, Marika; Liimets, Airi; Kansanen, Pertti; Krull, Edgar (Ed.). Tradition and Innovation in Education (113–134).. Frankfurt am Main: P. Lang. (Baltische Studien zur Erziehungs- und Sozialwissenschaft).

Kadastik, Jana. (2016). Multisensory environment, popular in everyday practice [Популярная на практике (мульти)сенсорная среда]. Quality Education for Children at Social Risk. Individualisation and learning support (pp 87-97).

Artla, Tiia; Kadastik, Jana. (2017). Tallinna Ülikooli õppeaine ELU kursuse “kaasav ELU” raames valmisid õppetööd toetavad vahendid hooldusõppe õpilastele. Tamsalu Ajaleht (6).01.06.2017.

Artla, Tiia; Kadastik, Jana. (2017). Tallinna ülikooli tudengid teevad kättesaamatu kättesaadavaks. Delfi. Kroonika.13.06.2017.

Artla, Tiia; Kadastik, Jana. (2017). Tallinna Ülikooli õppeaine ELU kursuse “kaasav ELU” raames valmisid õppetööd toetavad vahendid hooldusõppe õpilastele. Tamsalu Ajaleht (6). 01.06.2017.

Artla, Tiia; Kadastik, Jana. (2018). Tudengid tegid ise õppevahendeid. Delfi. Kroonika.. 08.06.2018.

Kadastik, Jana; Artla, Tiia; Schrepp, Martin. (2018). Your Experience is Important! The User Experience Questionnaire (UEQ) - Estonian Version. Rural Environment. Education. Personality (REEP), 11: 11th international scientific conference “Rural Environment. Education. Personality” (REEP); May 11-12, 2018 at Latvia University of Agriculture. Ed. Dislere, Vija. Jelgava: The Latvia University of Agriculture, 281-287. <https://doi.org/DOI:10.22616/REEP.2018.034>

Kadastik, Jana; Artla, Tiia. (2018). Creating Together! The Creation of Learning Tools for Students with Severe and Profound Intellectual and/or Multiple Disabilities. Rural Environment. Education. Personality (REEP), 11: 11th international scientific conference “Rural Environment. Education. Personality” (REEP); May 11-12, 2018 at Latvia University of Agriculture. Ed. Dislere, Vija. Jelgava: The Latvia University of Agriculture, 269-280.

Kadastik, Jana; Möttus, Mati; Artla, Tiia; Veisson, Marika. (2020). EVALUATING THE USER EXPERIENCE OF LEARNING TOOLS FOR PUPILS WITH PIMD. 7181–7190. DOI: 10.21125/iceri.2020.1537.

Artla, Tiia (2007). Uks pildiraamatute maailma. Tallinna Ülikooli ajaleht (6). Tallinn.

Artla, Tiia (2007). Aktiivõpe avatud õppesüsteemis. Helle Tiisväli (Toim.). Töö- ja kodundusõpetus koolis (66–72). Tallinn: Riiklik Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskus. (Abiks õpetajale).

Artla, Tiia (2008). Üliõpilaste väärt tegu. Valguse Kaja, 18–22.

Artla, Tiia; Sarapuu, Sülvi; Talimaa, Reet (2009). A Tactile Book - an important part of culture. In: Typlo & Tactus Group (Ed.). Typhlo & Tactus Guide to Children's Books with tactile illustration (199–225). Dijon: Les Doigts, Qui Révent.

Artla, Tiia (2010). Erivajadustega lapse arengut toetavad taktilised raamatud rahvuskultuuri valdkonna projektipõhise õppena. In: Lugemine. Kirjutamine. Mõtlemine: Lugemine on nauding : konverents 11. juuni 2010: Konverents "Lugemine. Kirjutamine. Mõtlemine: Lugemine on nauding", Tartu, 11.06.2011. (26). Tartu: Tartu Ülikool.

Artla, Tiia (2011). Tekst ja pilt taktilises raamatutes – kätega tunnetatav maailmapilt. In: Pilt ja Tekst: [ettekannete kogumik] = Picture & Text: rahvusvaheline konverents 08.-10. juuni 2011 (28–29). Tallinn: Tallinna Ülikool.

Artla, Tiia (2014). Implementing project-based learning in skill subjects. In: CFMAE: The Changing Face of Music and Art Education (117–141). Tallinn: www.tlu.ee/CFMAE/CFMAE-Journal.html.

POSTERETTEKANDED

Jana Kadastik:

- 4th IASSIDD Europe Congress (<http://iassidd2014.univie.ac.at/about-the-congress/about-the-congress/>), Evaluating the user experience of learning tools with a focus on the pupils with PIMD.
- 13th International JTEFS/BBCC Conference Sustainable Development. Culture. Education: Interplay of Traditions and Innovations in Education for Sustainable Development (<http://ise.du.lv/en>), Tools used in Estonia for supporting learning of pupils with severe or profound intellectual and/or multiple disabilities (SPIMD). The creation of new learning tools as an interdisciplinary process.
- https://issuu.com/locomotiiv/docs/trykk_teraapiavahendid_brozyyr
- https://www.looveesti.ee/eesti-kunstiakadeemia-tekstiilidisaini-tudengid-tootasid-liitpuudega-lastele-valja-tunnetustoa/?fbclid=IwAR2tFvFb1CuQaBowj8EPq_uTncj5SUXteTuAOEM9N8GY2c77qBoEKgPBOhs

Tiia Artla:

- 2010 (11.06). Taktiilsed raamatud TLÜ üliõpilastöödena. Eesti Lugemisühingu ning Tartu Ülikooli Sotsiaal- ja Haridusteaduste Instituudi koostööna korraldatud konverentsi „Lugemine. Kirjutamine. Mõtlemine: Lugemine on nauding” lugemispesas + teesid konverentsi kogumikus.
- 2011 (08.-10.06). Tekst ja pilt taktilsetes raamatutes – kätega tunnetatav maailmapilt. Eesti Lugemisühingu ja Tallinna Ülikooli koostööna korraldatud rahvusvahelisel konverentsil “Pilt ja Tekst” (Picture & Text) sektsioonis + teesid kogumikus.
- 2012 (07.-09.08). Taktilsetest raamatutest Eestis IFLA WLIC Preconference “Let’s Read! Reading and Print Disabilities in Young People“. Eesti pooled korraldajad Eesti Pimedate Raamatukogu ja Eesti Lastekirjanduse Keskus. Tallinn, Nordic Hotel Forum.
- 2014. Implementing Project-based learning in skill subjects. The Changing Face of Musik and Art Education: Yesterday, Today, Tomorrow – Communication and Processes (CFMAE14) Tallinnas (TLÜ).

NÄITED JA ÜLEVAATED ELU VALDKONNAST

www.tlu-craft.ee

- <http://www.tlu-craft.ee/sundmused/projektid>
- <http://www.tlu-craft.ee/sundmused/naitused>
- <http://www.tlu-craft.ee/elu-erialasid-loimiv-uuendus>
- <http://www.tlu-craft.ee/puuteraamatud>
- <http://www.tlu-craft.ee/konkursid/naputooa-naqijaks>
- <http://www.tlu-craft.ee/taiendusope/koolituskursused/galerii>
- <http://www.tlu-craft.ee/taiendusope/pimekoolitus>

PUUTERAAMATUTE TUTVUSTAMINE

Tiia Artla

- 2005. a. august-september. Käsitöö ja kodunduse eriala ülevaatenäitusel TLÜ-s.
- 2006. a. 25. aprillil Leedu Pimedate Raamatukogu korraldatud rahvusvahelisel puuteraamatuteemaline seminar Vilniuses (osalejaid Leedust, Lätist, Eestist, Soomest ja Inglismaalt; näitus).
- 2006. a. august. Käsitöö ja kodunduse eriala ülevaatenäitusel TLÜ-s.
- 2006. 15.09. Lugeja sõrmede all kõnelevad raamatud Postimees.
- 2006. september. Puuteraamatute tutvustus. Lasteajakiri „Spunk”.
- 2006. 15.10. Ülle Tõnumaa artikkel „Lasteraamatud vaegnägijatele ehk kaunis raamat igasse peresse”. www.lasteaed.net.
- 2006. a. 19.10. Eesti Pimedate Raamatukogu ja Pärnu Keskraamatukogu korraldatud lugejate konverentsil Pärnus (osalejaid üle 50; näitus).
- 2006. 04.11. Ettekanne - "Taktiline raamat vaegnägijast/pimeda lapse arengu toetajana" Eesti Käsitöö- ja Kodundusõpetajate Seltsi "AITA" ja Üleriigilise käsitöö ja kodunduse ainenõukogu korraldatud käsitööõpetajate sügiskonverentsil Paide Ühisgümnaasiumis.
- 2006. 10.11. Artla, Tiia; Hein, Anne Käsitöö ja kodunduse eriala ülevaatenäitus Tallinna Ülikoolis. Õpetajate Leht, 41.
- 2006. 12. Kasepalu, Priit. Südamega on igaühel võimalik näha Valguse Kaja.
- 2006/2007.a. Eesti Pimedate Raamatukogus on puuteraamatuid tutvustatud lapsevanematele, Tallinna Heleni Kooli õpetajatele ja nägemispuudega õpilastele, Eesti Kunstiakadeemia üliõpilastele.
- 2007. a. 27. aprillil Lääne Maakonna Keskraamatukogu korraldatud lastekirjanduse päeval Haapsalus.
- 2007. 28.-29.06. Ettekanne - "Erivajadustega lapse arengut toetavad taktilised raamatud rahvuskultuuri valdkonna projektipõhise õppena" + taktilsete raamatute esitus KUMU-s Eesti Kunstihariduse Ühingu korraldatud rahvusvahelisel kunstiõpetuse konverentsil.
- 2007. juuni-september. Täiendkoolitus - Valgamaa õpetajatele.

- 2007. 20.09. Jaan Rapp'i artikkel "Valgamaalases" – "Valga Gümnaasiumis valmisid puuteraamatud".
- 2007. 29.09. MTÜ Kakora korraldatud võistluse žüriis – Dijon'i konkursile valisime ka TLÜ-st: "Eesti", "Kits kilu karja", "Loomaaed", "Raagi mänd".
- 2007. sügis. "Typhlo & Tactus"-el Prantsusmaal Dijonis esindasid TLÜ-d: "Kits kilu karja", "Loomaaed", "Raagi mänd", "Eesti". • 2007. 30.10.
- Ettekanne - "Taktiilsed raamatute projektipõhine valmistamine Tallinna Ülikoolis" Haridus- ja Teadusministeeriumis ("Väärt Tegu");
- 2007. Uks pildiraamatute maailma. Tallinna Ülikooli ajaleht, 18(51), 6.
- 2007. Tutvustused, reklaam Tallinna Ülikooli ja Eesti õpetajate elektroonilised listides.
- 2008. 15.-18.01. "Näputööga nägijaks" näitus TLÜ-s U- 340 + aatrium.
- 2008. 15.-16.01 Puuteraamatute valmistamine Tallinna Ülikoolis - ülevaated Eesti Raadios (Uudised) ja Eesti Televisioonis (Terevisioon).
- 2008. 16.01. Reklaam Tallinna "Linnalehes".
- 2008. 17.01. Ülikool tutvustab uusi puuteraamatuid. „Valgamaalane”.
- 2008. veebr. Projekt HM-le "Projektõppe juurutamine oskusainetes".
- 2008. 26.02. Eesti raamatute ülevaatekonkurss Tartu Emajõe Koolis.
- 2008. 28.-29.02. Ettekanne - "Erivajadustega lapse arengut toetavad taktiilsed raamatud rahvuskultuuri valdkonna projektipõhise õppena" Haapsalus tarbekunsti ja oskuskäsitöö õppekavarühma erialade õppekavaalasel koolitusel (Riiklik Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskus).
- 2008. 17.03. Bionina 10.saade (ETV).
- 2008. 30.03. Puutepunkt 100. saade (ETV).
- 2008. 22.03. Puuteraamatute tutvustus Hiiumaal Kärkla raamatukogus.
- 2008. 09.-26.04. Näitus - "Näputööga nägijaks" Eesti Rahvusraamatukogu peanäitusesaalis.
- 2008. 09.04. Kultuuriuudised ETV-s.

- 2008. 09.04.-26.04. Näituse reklaam <http://kuhuminna.tallinn.ee/>
- 2008. 11.04. Reklaam – "Rahvusraamatukogus saab raamatuid kompida". Eesti Päevaleht nr 85, lk15.2008. 26.04. "Puuteraamat on õpetlik ka nägijale". SL Õhtuleht, lk 20.
- 2008. mai. Artikkel – "Üliõpilaste – Väärt Tegu" Eesti Pimedate Liidu elektroonilises/punktkirjas paber kandjal ajalehes "Valguse Kaja".
- 2008. 27.-15.09. Näituse "Tallinna Ülikooli tööõpetuse erialad 50" reklaam <http://kuhuminna.tallinn.ee/>
- 2008. 27.-15.09. Näitus – "Tallinna Ülikooli tööõpetuse erialad – 50".
- 2008. 12.08. Näituse "Tallinna Ülikooli tööõpetuse erialad 50" reklaam, Eesti Päevaleht.
- 2008. 15.08. "Tallinna Ülikooli tööõpetuse erialad 50", Õpetajate Leht, lk 12.
- 2008. 25.08. Näituse "Tallinna Ülikooli tööõpetuse erialad 50" reklaam, Pealinn, nr 200.
- 2008. okt. Raamatute tutvustamine Tallinna Heleni Kooli õpilastele ja õpetajatele.
- 2009. 04.01. Raamatute tutvustamine ja nende valmistamise võimaluse pakkumine "Viru Keskuse" aatriumis Eesti Pimedate Raamatukogu poolt korraldatud pimekirja autori Louis Braille` 200 sünniaastale pühendatud üritusel.
- 2009. Kombatav raamat T&T-konkursil Dijonis Prantsusmaal - Tallinna Ülikooli tudengite valmistatud raamat "Uss helmesteks".
- 18.11.2009. Kombatavate raamatute esitus I internaatkoolis.
- 18.12.2009. Kombatavate raamatute esitus Viljandis TRÜ Kultuuriakadeemias.
- 2010 (02.02.-26.02). Puuteraamatute näitus „Näputööga nägijaks” Helsingi Linnaraamatukogus Pasilas;
- 2010 (11.06.) Ettekanne (taktiilsed raamatud TLÜ üliõpilastöödena) Eesti Lugemisühingu ning Tartu Ülikooli Sotsiaal- ja haridusteaduste Instituudi koostöönä korraldatud konverentsi „Lugemine. Kirjutamine. Mõtlemine: Lugemine on nauding” lugemispesas + näitus.

- 2010. Lugesisaasta raames korraldataval ringreisil tutvustas MTÜ Kakora kombatavaid raamatuid (sh TLÜ valmistatud) ja Eesti Pimedate Raamatukogu oma tegevust ning filateeliakogu "Nägemata nähtud maailm":
30. augustil Narva Keskraamatukogus; Malmi 8, Narva; näitus kell 12-19;
31. augustil Jõhvi Keskraamatukogus; Rakvere 13a, Jõhvi; näitus kell 12-18;
1. septembril Võrumaa Keskraamatukogus; Jüri 54, Võru; näitus kell 10-18;
2. septembril Põlva Keskraamatukogus; Kesk 16, Põlva; näitus kell 10-18.
(Tutvustuspäevad toimusid Hasartmängumaksu Nõukogu, Kultuuriministeeriumi, Sotsiaalministeeriumi, MTÜ Kakora ja Eesti Hoiuraamatukogu toetusel).
- 2010. Raamatute valmistamine Tallinna Heleni Koolile.
- 2010-2011. Projekti "Taktiiline muuseum" väljundid Eesti Vabaõhumuuseumile.
- 2010-2011. Puuteraamatute reklaam-üleskutse Käsitööõpetajate kogukonna listis, nii eesti kui ka vene keelses ajakirjanduses ühiskonna annetustegevuseks raamatute valmistamise hüvanguks.
- 2011. Reklaam Tallinna Ahhaa Keskuses.

Tallinna Ülikooli poolt Eesti Pimedate Raamatukogule kingitud puuteraamatud on kataloogitud elektronkataloogi Urram ja on selles leitavad.

LOOMETÖÖ

2008 (15.-18.01). Puuteraamatute näitus "Näputööga nägijaks" Tallinna Ülikoolis. (Tallinn, **Tiia Artla**: kuraator).

2008 (27.02.-05.03). Näitus "Tallinna Ülikooli puuteraamatud". Haapsalu Kutsehariduskeskuse Raamatukogus. (Haapsalu, **Tiia Artla**: kuraator):

2008 (09.04.-26.04). Puuteraamatute näitus "Näputööga nägijaks". Eesti Rahvusraamatukogu peanäitusesaalis. (Tallinn, **Tiia Artla**: kuraator).

2008 (25.08.-15.09). Näitus "Tallinna Ülikooli tööõpetuse erialad 50". Eesti Rahvusraamatukogu 6.k. näitusesaalis. (Tallinn, **Tiia Artla**: kuraator).

2010 (02.02.-26.02). Puuteraamatute näitus „Näputööga nägijaks” Helsingi Linnaraamatukogus Pasilas. (**Tiia Artla**: kuraator).

2015. Populaarteaduslik õppefilm “ Otsiskelu”. (**Jana Kadastik**: autor). Õppefilm põhineb magistri- ja doktoritöö raames läbiviidud uuringutel. Uuringute juhendajad: Kadi Lukanenok (magistritöö juhendaja), Marika Veisson (doktoritöö juhendaja). Rahastaja: Haridus- ja kasvatusteaduste doktorikool (HKDK) on toetatud ESF programmi "Kõrgkoolide koostöö ja innovatsiooni" alameetme "Doktorikoolid" kaudu.

2018. Näitus "MÕTLEVAD KÄED" Iisaku Kihelkonna Muuseumis (Iisaku Kihelkonna Muuseum, **Tiia Artla**: kuraator).

2018. Näitus "MÕTLEVAD KÄED" TLÜ Astra Teadlaste Foorumis (läbilõige 10 a. bakalaureusetöödest) (Tallinn, TLÜ, **Tiia Artla**: kuraator).

2018. Näitus "MÕTLEVAD KÄED" - Tööõpetuse konverentsi raames (Tallinn, TLÜ Räägu õppehoone, **Tiia Artla**: kuraator).

2019. Näitus "Nutikas mõtleb teisiti" (Õpetajaharidus 100 raames) TLÜ Teadlaste Foorumis. (Tallinn, **Tiia Artla**: puuteraamatute valmistamise projektitöö juhendaja).

2020 1(3.01. - 12.09). Näitus "KAASAV ELU" Tallinna Ülikooli Teadlaste Foorumis ja Teabekeskuse galeriis. (Tallinna Ülikool, **Tiia Artla ja Jana Kadastik**: kuraatorid).

2020 (18.09.2020 - 6.01.2021). Näitus "Kaasav ELU" Iisaku Kihelkonna Muuseumis. (Iisaku Kihelkonna Muuseum, **Tiia Artla ja Jana Kadastik**: kuraatorid).

TEADUSPREEMIAD JA TUNNUSTUSED

2007. **Tiia Artla**. "Väärt Tegu" - tiitel Haridus- ja Teadusministeeriumilt 2006/2007. õppeaastal puuteraamatute valmistamise ja nende oskuste õpetamise eest üliõpilastele ning tegevõpetajatele.

2009. **Tiia Artla**. Tallinna Ülikooli parima loomingulise projekti preemia - Projektõppe juurutamine oskusainetes.

2011. **Jana Kadastik**. Magistritöö: "Dialog disaineriga: õppetööd toetavad vahendid hooldusõppe õpilaste kognitiivsete oskuste arendamiseks eest. Tallinna Ülikooli üliõpilaste 2010/2011. õppeaasta teadustööde üleülikoolilisel konkursil, III koht.

2011. **Jana Kadastik**. Magistritöö: "Dialog disaineriga: õppetööd toetavad vahendid hooldusõppe õpilaste kognitiivsete oskuste arendamiseks eest. TLÜ rakenduslike teadus- ja arendustööde konkurss 2011 nominentide hulgast esile tõstetud ja tunnustatud töö.

2012. **Jana Kadastik**. Magistritöö: "Dialog disaineriga: õppetööd toetavad vahendid hooldusõppe õpilaste kognitiivsete oskuste arendamiseks eest. 2012. aasta kasvatusteaduslike tööde riikliku konkursi preemia.

2016. **Jana Kadastik**. Kasvatusteaduslike tööde riiklik konkurss 2016, II preemia populaarteadusliku töö kategoorias, populaarteadusliku õppefilmi "Otsiskelu" eest.

2019. **Tiia Artla**. Tallinna Ülikooli tunnustus ELU (Erialasid Lõimiv Uuendus) projekti juhtimise ja sellesse panustamise eest.

2020. **Tiia Artla; Jana Kadastik**. Tallinna Ülikooli tunnustus ELU projekti "Kaasav ELU" tulemuste rändnäituse formaadis tutvustamise eest.

2020. **Tiia Artla; Jana Kadastik**. Eesti Pimedate Liidu tunnustus "Aasta tegu 2020" erivajadustega lastele mõeldud õppevahendeid tutvustava näituse „Kaasav ELU“ korraldamise eest.